

Nr 330.

Av herr **Werner m. fl.**, om ändrade bestämmelser rörande riksdagsmännens arvoden.

Av en jämförelse med de bestämmelser, som gälla för andra europeiska staters parlament, framgår, att de arvoden, som utgå för svenska riksdagens ledamöter, fortfarande äro synnerligen låga, även efter den förhöjning, som åstadkoms genom besluten vid 1917 och 1918 års riksdagar. Detta träder ännu skarpare i dagen därigenom, att i dessa utländska stater representanterna i allmänhet utöver arvodena åtnjuta vissa fördelar, såsom t. ex. fria resor på statsbanorna, sekreterararvode, rum för sekretariat, telefon m. m., som ej bestås i vårt land. Med utgångspunkt från dessa kända förhållanden beslöts som bekant en förhöjning av arvodena vid ovannämnda riksdagar. Men den förhöjning, som då åstadkoms, torde i det här laget kunna anses långt ifrån tillräcklig med hänsyn till det hastiga sjunkande av penningvärdet, som sedan dess inträtt. Man kan alltså påstå, att representanten numera i verkligheten ej har en större ersättning än de tio kronor pr dag, som utgingo före arvodets höjande. Detta beror därpå, att man vid höjandet av arvodet fastställde ett fast arvode, grundat på penningvärdet vid slutet av år 1916 eller omkring den tiden (kanske t. o. m. tidigare). Det hade varit riktigare att vid en sådan reglering fastställa ett visst bestämt arvode samt därtill bestämma, att krigstidstillägg må kunna utgå härpå med viss procent, allteftersom prislägets upp- eller nedgång kan motivera detsamma. En sådan avlöningsprincip har ju vunnit godkännande vid statens verk och gäller för statens befattningshavare och torde även kunna vara väl mo-

tiverad med hänsyn till riksdagsmännen, av vilka som bekant en hel del under riksdagstiden förlora all inkomst och endast ha riksdagsarvodet att leva av.

Emellertid tillåter som bekant nu gällande grundlagar ej, att riksdagen tillämpar sådana principer med avseende på arvodets bestämmelse. En ändring av dessa bestämmelser i riksdagsordningen borde alltså vara på sin plats. En sådan härovan antydd avlövningsprincips tillämpande borde kunna ske på det sättet, att man formulerade paragraferna om arvodet så, att det utsades, att arvodet utgår med visst belopp (det nuvarande beloppet) för varje riksdag, vartill riksdagen hade rätt att för varje år lägga ett dyrtidstillägg med den procent, vartill penningvärdet enligt socialstyrelsens officiella statistik berättigade. Riksdagen kunde då avväga detta dyrtidstillägg med hänsyn till den procentuella förhöjning, som under samma år tillerkänts statens befattningshavare (varvid dock endast det *procentuella* tillägget borde få utgå till riksdagens ledamöter). Skulle man möjligen anse, att på denna väg en alltför hög höjning av det ursprungliga arvodet skulle ske, skulle man ju dessutom kunna stadga, att krigstidstillägget för riksdagsmän ej finge överstiga en viss procent t. ex 50 % av arvodet, även om prisfördyringen motiverade en högre förhöjning. Det må bli vederbörande utskotts uppgift att eventuellt föreslå en sådan begränsning, om den anses behöflig.

Skulle ett beslut i ovan antydd riktning komma till stånd vid innevarande riksdag, kunde det ju lagfästas vid början av nästkommande — om nämligen en riksdagsupplösning under innevarande år kommer till stånd — och i så fall kunde reformen få komma i tillämpning redan under nästkommande riksdag.

Under hänvisning till ovanstående motivering, som grundar sig på det oemotsägliga faktum, att en krona nedgått i värde till trettio öre, likväl även för en riksdagsman som för en annan svensk medborgare, och under påpekande att det synes omotiverat att nu behålla uttrycket »riksdaler» i lagtexten, vadan detta här nedan utbyts mot »kronor», hemställes alltså,

antingen att riksdagen måtte besluta höja riksdagsarvodet till 3,600 kronor eller det belopp som kan anses skäligt eller ock att riksdagen måtte besluta den ändringen av riksdagsordningens §§ 12 och 23, att dessa paragrafer komma att lyda på följande sätt:

§ 12.

Ledamot av första kammaren, som icke är bosatt å ort, där riksdag hålles, åtnjuter av statsmedel en ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt i dagtraktamente under riksdagen tjugu kronor, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga sammanlagt två tusen fyra hundra kronor. Ledamot, som under lagtima riksdag efter beviljad ledighet besöker hemorten, äge av statsmedel undfå ersättning för därav föranledd resekostnad, dock högst för två resor fram och åter.

Ledamot av första kammaren, som är bosatt å ort, där riksdag hålles, undfår i dagtraktamente femton kronor, vilket dagtraktamente dock ej får överstiga sammanlagt ett tusen åtta hundra kronor.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver, vara förlustig det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.

Riksdagen må för varje år kunna bestämma om och med vilket belopp utöver ovannämnda arvode även dyrtidstillägg skall för året utgå, vilket tillägg må kunna fastställas till viss procent å arvodet med hänsyn till den allmänna prisfördyring, som enligt den officiella statistiken inträtt från den tidpunkt, vars prisläge legat till grund för riksdagens beslut om arvodets belopp, till det år, som beslutet om dyrtidstillägg avser.

Vill ledamot av kammaren — — — —
— — — — hos Konungens befallningshavande.

§ 23.

Ledamot av andra kammaren åtnjuter av statsmedel resekostnadsersättning samt arvode eller dagtraktamente och dyrtidstillägg, enligt vad i 12 § är i fråga om första kammaren stadgat.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.

Anhålles att vederbörande utskott vid ett eventuellt tillstyrkande av motionen godhetsfullt måtte vidtaga de redaktionella förändringar av lagtexten, som anses behövlige.

Stockholm den 18 febr. 1919.

<i>Alfr. Werner.</i>	<i>P. Albin Hansson.</i>	<i>Erik Fast.</i>
<i>Anders Anderson,</i> i Råstock.	<i>Helge Bäcklund.</i>	<i>K. A. Borg.</i>
<i>Emil Molin.</i>	<i>S. P. Svanberg.</i>	<i>C. J. Johansson</i> i Upp-Mälby.
<i>Verner Karlsson.</i>	<i>K. J. Karlsson.</i>	<i>J. A. Hellberg.</i>
	<i>Gottfrid Karlsson.</i>	
